

کتابخانه دوستدار معلول با نگاهی بر بیماران اوتیسم

نیلوفر دلیری^{۱*}

چکیده

هدف: هدف این پژوهش شناسایی نیازهای اطلاعاتی معلولان؛ به ویژه مبتلایان به اوتیسم است. روش پژوهش: پژوهش حاضر به روش کتابخانه‌ای و با مرور مطالعات پیشین، جستجوی منابع، مشاهده سایت‌ها و پایگاه‌ها، انجام شده است. نتیجه‌گیری: تاکنون علت و درمان طیف اوتیسم به صورت قطعی مشخص نشده است. کتابداران کتابخانه‌ها می‌توانند همچون روانشناس عمل کنند و از طریق معرفی کتب مناسب، قصه‌گویی، پخش کلیپ مرتبط و سایر فعالیت‌ها، نقش بسزایی در رشد سطح فکری و اجتماعی و رفع نیازهای اطلاعاتی این افراد داشته باشند.

واژگان کلیدی: کتابخانه‌های عمومی، معلولان، اوتیسم، نیازهای اطلاعاتی

* عهده‌دار مکاتبات، تلفن: ۰۹۹۶۳۲۴۵۹۱۲، نمابر: ۰۲۱۲۲۴۳۱۶۸۸، آدرس الکترونیکی n.daliri@mail.sbu.ac.ir
^۱ گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

مقدمه

معلولانی که در خانه نگهداری می‌شدند، پس از جنگ جهانی دوم امکان‌پذیر گردید. از این‌رو، می‌توان چنین نتیجه گرفت که تهیه منابع در قالب‌های مختلفی برای استفاده‌کنندگان معلول بسیار قبل از فراهم کردن دسترسی به این منابع به‌عنوان یک مسئله اصلی مورد توجه بوده است [۳]. برای فراهم کردن زمینه دسترسی معلولان به خدمات کتابخانه‌ها، استانداردها، چک‌لیست‌ها و دستورالعمل‌های مختلفی تدوین شده است که در آنها به الزامات و شاخصه‌های مورد نیاز کتابخانه‌ها برای ارائه خدمات به معلولان اشاره شده است. برخی از این منابع، به‌صورت عمومی بوده و به‌طور کلی همه گروه‌های معلولان را پوشش می‌دهند اما برخی از آنها برای ارائه خدمات به گروه‌های خاص معلولان، تدوین شده‌اند. دستورالعمل انجمن کتابداری کانادا^۱ نتیجه چهار سال کار کتابداران، معلولان و آژانس‌های خدمت‌رسان به معلولان از سراسر کانادا بوده است. در سال ۱۹۹۳ یک مجمع ملی برای بحث بر سر نیاز به ارائه یک دستورالعمل برای کتابخانه‌ها جهت ارائه خدمات به معلولان در کنفرانس سالانه انجمن کتابداری کانادا برگزار گردید [۴]. چک لیست دسترسی به کتابخانه‌های برای افراد معلول توسط ایفلا^۲ در سال ۲۰۰۵ ارائه گردیده است. این چک لیست توسط کمیته کتابخانه‌های خدمت‌رسان به کاربران محروم^۳ توسعه داده شده است. این چک لیست قابلیت استفاده برای همه انواع کتابخانه‌های عمومی، دانشگاهی، اختصاصی و آموزشگاهی را دارد و به‌منظور بررسی ساختمان، خدمات، منابع و برنامه‌ها و فراهم کردن دسترسی به آنها طراحی شده است [۵]. در ایران نیز، استاندارد خدمات کتابخانه‌ای به نایبانیان، توسط اداره استاندارد نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در سال ۱۳۹۴ تدوین شد. این استاندارد در ۱۵ بخش، استانداردها و الزامات ارائه خدمات کتابخانه‌های عمومی به نایبانیان و کم‌بینایان را فراهم کرده است [۶].

انواع معلولیت‌ها

معلولین را با توجه به نوع و ماهیت اختلالاتی که دارند می‌تواند به چهار دسته تقسیم‌بندی کرد:

کسب علم و دانش و یافتن اطلاعات، نقش حیاتی در زندگی افراد و فعالیت‌های آنها دارد و باعث ایجاد فرهنگ، تمدن و پیشرفت جامعه بشری می‌شود. کتابخانه‌ها موظف هستند با اعطای کتاب مناسب به همه اقشار جامعه، به‌ویژه کودکان، در زمینه رشد همه‌جانبه و تربیت انسان‌های سالم، کارآمد و مسئول جهت ایفای نقش در زندگی فردی و اجتماعی گام‌هایی استوار بردارند. افراد دارای معلولیت مانند سایر اشخاص، به‌عنوان عضوی از اجتماع حق زندگی و پیشرفت دارند آنها باید فرصت یابند تا استعدادهای هنری و فکری که دارند را نه تنها برای منافع خود بلکه برای غنی‌سازی جامعه به‌کار گیرند [۱]. معلول از نظر لغوی به‌معنای هر چیزی که آن را به‌علت و سبب ثابت کرده باشد است. معلولیت عبارت است از مجموعه‌ای از اختلالات جسمی، ذهنی یا روانی که فرد را از ادامه زندگی عادی و مستقل خود به صورت شخصی یا اجتماعی باز می‌دارد. در تعریف انواع معلولیت‌ها می‌توان گفت: به فردی که دارای نقص عضو و فلج حرکتی و یا قطع عضو باشد معلول جسمی و حرکتی گفته می‌شود. همچنین به فردی که دارای اختلال ذهنی باشد عقب‌مانده ذهنی می‌گویند. اوتیسم جزو معلولیت‌های ذهنی محسوب می‌شود که می‌تواند عوارض حرکتی را به دنبال داشته باشد. سطح اختلال در اوتیسم یا بیماری درخودماندگی بسیار گسترده است و می‌تواند از یک بیماری محدود و ضعیف تا اختلالات شدید زندگی افراد را تحت‌الشعاع قرار دهد، به‌نحوی که در روابط اجتماعی و رفتاری اختلال به‌وجود می‌آورد. برای اینکه کتابخانه بتواند در کار خود موفق گردد قبل از هر چیزی باید افراد معلول را بشناسد، نقصشان را بیابد، توانایی‌ها را تشخیص دهد و در کنار معلولیت و کمبودهایشان کتاب‌های بسیار کارآمد را به آنها عرضه کند [۲].

مبانی نظری

کتابخانه‌های عمومی سابقه طولانی در ارائه خدمات به معلولان دارند. یکی از اولین مؤسساتی که اقدام به تهیه کتاب برای نایبانیان در سال ۱۸۵۷ نمود، کتابخانه عمومی لیورپول بود. ارائه خدمات به

¹ Canadian Library Association Guideline

² IFLA Access to Libraries for Persons with Disabilities: Checklist

³ Committee of Libraries Serving Disadvantaged Persons (LSDP)

اوتیسم مشکل در تعامل اجتماعی، مشکل در ارتباط زبانی-کلامی و غیرزبانی کلامی، وجود علائق محدود و رفتارهای تکراری است. عوارض این ناتوانی شامل انزوای اجتماعی، مشکلات شغلی، سختی در پیدا کردن شغل و استرس بیش از حد است [۷،۸].

لزوم وجود کتابخانه‌های دوستدار معلول برای بیماران اوتیسم

اوتیسم یک اختلال رشدی فراگیر است، از مقایسه اوتیستیک‌های در حال رشد با کودکان مبتلا به اوتیسم متوجه می‌شویم کودکان دارای اوتیسم، دارای تمرکز هستند مانند توجه بیشتر به اشیاء، اسباب بازی‌ها و در مقابل، تعامل بسیار کمتر با دیگران که این عدم تعامل باعث می‌شود کودکان دچار مشکل شوند. به طور معمول مبتلایان به اوتیسم فاقد زبان گفتاری هستند و آن دسته از بچه‌هایی که می‌توانند صحبت کنند، در صحبت کردنشان رفتارهای غیرمعمول از خود نشان می‌دهند، مانند داشتن لحن هیجانی، عدم توانایی انتخاب کلمه مناسب، بیان فوری یا اکولالی^۳ تأخیری، که تمایل به تقلید گفتار دیگران است به جای اینکه خودشان سازنده جملات باشند. نقص در رشد اجتماعی، اوتیسم و اختلالات طیف درخودماندگی^۴ را از سایر اختلالات رشدی متمایز می‌کند. بیماران اوتیستیک آسیب‌های اجتماعی دارند، به طوری که نمی‌توانند احساسات سایرین را به درستی درک کنند. رشد اجتماعی غیرمعمول، از ابتدای دوران کودکی قابل مشاهده است، به طوری که نوزادان اوتیستیک توجه کمتری به تحریکات اطرافیان نشان می‌دهند، لبخند و نگاه کردن به اطرافیان کمتر از همتایان است و کمتر به اسم خودشان پاسخ می‌دهند. نوپایان اوتیسمی، به میزان شدیدتری با فرم اجتماعی متفاوتند، برای مثال، ارتباط چشمی و نوبت‌گیری کمتری دارند و بیشتر دیده می‌شود که دیگران با لمس و یا «منیولیشن» دست با آنها ارتباط برقرار می‌کنند. اوتیستیک‌های، ۳ تا ۵ ساله درک اجتماعی کمتری نشان می‌دهند و به طور خودبه‌خودی به افراد گرایش ندارند، احساساتی نمی‌شوند و به احساسات واکنش نشان نمی‌دهند. ارتباط کلامی و نوبت‌گیری نیز ندارند، ولی نسبت به مراقبان اولیه‌شان وابستگی نشان می‌دهند. این کودکان، کمتر از معمول وابستگی امنیتی دارند. این ویژگی در کودکان با رشد ذهنی بیشتر یا شدت کمتر اوتیسم دیده می‌شود.

الف) معلولین ذهنی: در تقسیم‌بندی طبقات مختلف از یکدیگر، کسانی در دسته معلولین ذهنی قرار می‌گیرند که دچار نارسایی یا تأخیر در رشد قوای ذهنی شده باشند، مانند کم‌توانی ذهنی.

ب) معلولین روانی: تمام مبتلایان به بیماری‌های مزمن روانی که پیامد بیماریشان در زندگی فردی و اجتماعی انسان تأثیر بگذارد و موجب ناتوانی و معلولیت گردد، در این دسته هستند.

ج) معلولین جسمی: افراد مبتلا به ضایعات و اختلالات جسمی در این دسته هستند.

د) معلولین اجتماعی: قشری که جامعه را طرد می‌کند و کنار می‌گذارند. مانند معتادین، بزهکاران، بی‌سرپرستان، روسپیان، محکومین زندانیان. این افراد عموماً نیاز به همکاری فردی، خانوادگی و اجتماعی دارند. از متخصصان این حیطه، مددکاران اجتماعی هستند که با نگرش همه‌جانبه سعی در یاری رساندن به این افراد دارند. در کنار آنها این کتابخانه‌های عمومی هستند که در آن کتابداران با معرفی کتاب مفید و انگیزه‌دهنده و نشان دادن راه درست و بهتر زندگی کردن از طریق محتوای کتاب‌ها، داستان‌های آموزنده و مثال‌های امیدوارکننده از شخصیت‌های علمی موفق، مانند استیون ویلیام هاوکینگ می‌توانند در قالب مشاور و روانشناس، کمک‌هایی برای بهبود حالت و رفتار معلولان داشته باشند.

اوتیسم

کلمه اوتیسم از کلمه لاتین^۱ در سال ۱۹۱۰ توسط روانپزشک سوئسی اوگن بلولر ابداع شد. با این حال، او این کلمه را برای توصیف اسکیزوفرنی به کار برده بود. واژه اوتیسم، از دو بخش تشکیل شده است: اوتوس یعنی خود و ایسم به معنی گرایش. اوتیسم به معنای خودگرایی و عدم توجه به محیط اطراف است. این واژه، از زبان یونانی وارد زبان‌های مختلف شده است. اختلال طیف اوتیسم^۲ یا درخودماندگی، گونه‌ای اختلال طیفی عصبی-رشدی از نوع روابط اجتماعی و ارتباطی است که با رفتارهای ارتباطی و کلامی غیرطبیعی مشخص می‌شود. کودکان و بزرگسالان مبتلا به اوتیسم، در ارتباطات کلامی و غیرکلامی، تعاملات اجتماعی و فعالیت‌های مربوط به بازی، مشکل دارند. این اختلال، ارتباط با دیگران و دنیای خارج را برای آنان دشوار می‌سازد. از نشانه‌های

1. Autisms

2. Autism Spectrum Disorder

3. Echolia

4. ASD

دوستدار معلول و وجود راه ورود برای معلولان می‌باشد. این جهت ذکر شده با مؤلفه دسترس‌پذیری و وضعیت فیزیکی کتابخانه مطابق است.

در مقاله‌ای در این راستا چنین بیان شده است که: با افزایش درجه تحصیلات، کار و اشتغال از زمینه فعالیت جسمی به سوی فعالیت فکری پیش می‌رود و امکان اشتغال و کارایی در فعالیت‌هایی غیر از کارهای سنگین بدنی، بیشتر می‌گردد. بنابراین، با تأمین حقوق اجتماعی معلولان در امکان کسب درجات بالاتر تحصیلی می‌توان بستر مشارکت اجتماعی و کارایی در زمینه‌های غیر بدنی را برای این گروه از جامعه فراهم آورد. در اینجا توجه به این نکته ضروری است که امر آموزش و یادگیری بخصوص در مقاطع بالای تحصیلی و در دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزشی بدون استفاده از کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی، معنایی نخواهد داشت، ولیکن معلولان بسیاری از مشارکت فعالانه در جامعه کتابخانه و مراکز اطلاع‌رسانی محروم شده‌اند، زیرا عرض درها برای عبور صندلیهای چرخدار آنان تنگ است. آنها نمی‌توانند از پله‌های ساختمان این اماکن بالا روند، به قفسه‌های کتاب و نشریه‌ها به دلیل ارتفاع نامناسب دسترسی ندارند، همچنین ارتفاع صندلی‌ها و میزها در بخش قرائت کتابخانه برای نشستن آنان با صندلی چرخدار در پشت میزها مناسب نیست و یا سرویس‌های بهداشتی به دلیل نامناسب بودن ارتفاع، ورودی و نوع سرویس، قابل استفاده نمی‌باشد [۱۲].

همچنین در مقاله‌ای تحت عنوان «پارادایم نقش کتابخانه‌های عمومی در اطلاع‌رسانی به انواع معلولین: رویکرد کیفی» مؤلفه‌های متعددی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است [۱۳].

در سال ۱۳۸۵ در ایران ۱۵۷۷۶۴۶ نفر، به‌علت نارسایی‌های ذهنی، جسمی و حسی معلول به‌شمار می‌روند. از جمله مسائلی که در توانبخشی اجتماعی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد، مناسب‌سازی اماکن شخصی و اجتماعی و ابزار و وسایل فرد معلول و کم کردن مشکلات روزمره اوست. با توجه به اینکه کلیت این مسأله از نظر کتابداران و معماران پذیرفته شده است اما در عمل با توجه به پژوهش‌های صورت گرفته، استانداردهای مناسب جهت استفاده معلولین از فضاهای کتابخانه در نظر گرفته نشده است [۱۴]. نتایج پژوهش بایجال و دیگران^۱ که بر روی کتابخانه‌های کشور

کودکان بزرگ‌تر و بزرگسالانی که درگیر اوتیسم هستند، در آزمون‌های بازشناسی چهره و احساسات، امتیاز کمتری کسب می‌کنند. افرادی که مهارت‌های اجتماعی ضعیفی در برخورد با اوتیستیک‌ها دارند و چرخه‌ای از تلاش‌های ناشیانه برای برقراری ارتباط با این افراد برقرار می‌کنند با بازخورد منفی از سوی کودکان و بزرگسالان اوتیسم مواجه می‌شوند که منجر به کناره‌گیری بیشتر آنها از جامعه می‌گردد. برخلاف اعتقادات معمول کودکان در خودمانده، تنهایی را ترجیح نمی‌دهند بلکه ایجاد و حفظ دوستی‌ها غالباً برای آنها مشکل است، برای آنها کیفیت دوستی‌ها و نه تعداد دوستان پیش‌بینی‌کننده آن است که چه میزان احساس تنهایی می‌کنند. دوستی‌های عملکردی (دوستی‌های اجباری) مثل دوستی‌هایی که در هنگام دعوت شدن به میهمانی ایجاد می‌شوند، کیفیت زندگی آنها را بیشتر تحت‌تأثیر قرار می‌دهد [۹]. کتابخانه‌های عمومی اگر شرایط مناسبی برای تزریق آرامش به افراد دارای اختلالی که در کتابخانه حضور دارند فراهم نکنند، این مکان با ارزش برای آنها تبدیل به موضع ترسناک یا ناراحت‌کننده‌ای می‌شود. این ناراحتی ممکن است باعث واکنش‌هایی از جمله جیغ زدن یا رفتارهای تکراری شود. کتابخانه‌ها با حمایت گسترده در ایجاد دسترسی بیشتر معلولان به وب، گذاشتن ویلچر در کتابخانه‌ها برای تردد راحت‌تر این افراد و ایجاد آرامش و امکانات دیگر موانع ورود آنها را می‌توانند برطرف سازند [۱۰].

کتابخانه معلولین

بحث از کتابخانه دوستدار معلول و کتابخانه مطلوب برای معلولین از چند جهت در خور بحث است. جهت اول مؤلفه‌های کلی برای یک کتابخانه استاندارد برای معلولین می‌باشد. چندین مؤلفه برای کتابخانه مطلوب برای معلولین الزامی است.

۱. دسترس‌پذیری و وضعیت فیزیکی کتابخانه؛
 ۲. وجود تجهیزات فناوری در کتابخانه؛
 ۳. منابع انسانی آموزش دیده؛
 ۴. وجود خدمات و برنامه‌های مناسب؛
 ۵. برنامه‌ریزی و بودجه مناسب؛
 ۶. مجموعه مناسب؛
 ۷. تبلیغ و توسعه خدمات [۱۱].
- جهت دیگری که می‌توان اشاره کرد، نوع معماری فضای کتابخانه

¹ Baijal, Sattur & Pimpale

است که تحقیقاتی در زمینه افزایش آمادگی جسمانی و موقعیت‌های شغلی مناسب برای این قشر انجام گیرد.

منابع و مؤخذ

- [۱]. افشار، فاطمه (۱۳۹۹). بررسی رابطه کارکردهای اجرایی و ویژگی‌های شخصیت معلم با خود نظم دهی و بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان معلول جسمی. (پایان نامه کارشناسی ارشد)، دانشگاه علم و هنر یزد.
- [۲]. ریاحی، فروغ، خواجه‌الدین، نیلوفر، ایزدی مزیدی، سکینه، عشرتی، طیبه، نقدی نسب، لیلیا (۱۳۹۰). تاثیر درمان حمایتی و شناختی رفتاری بر سلامت روان و باورهای غیر منطقی مادران دارای فرزند مبتلا به اختلال اوتیسم. مجله علمی پزشکی جندی شاپور.
- [3]. Deines-Jones, C. (2007). *Improving library services to people with disabilities*, Amsterdam: Elsevier
- [4]. American Library Association. (2006). *Library Services for People with Disabilities Policy*, Chicago: American Library Association.
- [5]. Bennetto, L., Pennington, B. F., & Rogers, S. J. (1996). Intact and im-paired memory functions in autism. *Child Development*, 67(4), 1816–1835.
- [۶]. نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، (۱۳۹۷)، فراخوان پیشنهاد برای طرح‌های پژوهشی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور: سنجش نیازهای معلولان به منظور طراحی خدمات و برنامه‌های ویژه در کتابخانه‌های عمومی تهران، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و فناوری.
- [۷]. دیوان بیگی، اشکان، دیوان بیگی، آرش (۱۳۹۳). مروری اجمالی بر علل اختلال طیف اوتیسم. مجله علوم اعصاب شفای خاتم، سال سوم، شماره ۱.
- [8]. Helen V. Ratajczak (2011). Theoretical aspects of autism: Causes—A review, *Journal of Immunotoxicology*, 8:1, pp.7-68.
- [9]. Cady M. Stanton, Peter H. Kahn, Jr, Rachel L. Severson, Jolina H. Ruckert, & Brian T. Gill (2008). *Robotic Animals Might Aid in the Social Development of Children with Autism*, Proceedings of the 3rd ACM/IEEE international conference on Human robot interaction, Amsterdam, The Netherlands, pp. 12-15.
- [10]. Joanne Kaeding, Diane L. Velasquez & Deborah Price (2017). *Public Libraries and Access for Children with Disabilities and Their Families: A Proposed Inclusive Library Model*, *Journal of the Australian Library and Information Association*, 66:2, pp. 96-115.

هندوستان انجام دادند، نشان داد که بیش از ۸۰ درصد کتابخانه‌ها به معلولان خدمات ارائه داده و دوره‌های آموزشی در خصوص معلولان برای کتابداران و کارکنان خود برگزار کرده‌اند. همچنین ۸۰ درصد کتابخانه‌ها در حال رفع مشکلات دسترسی فیزیکی هستند [۱۵]. کاویشه و ایزیبیکا^۱ مطالعه خود بر روی کتابخانه‌های کشور اندونزی نشان دادند که کتابخانه‌های مورد بررسی، از وجود آسانسور، کفپوش مناسب، کارمند آموزش دیده، سرویس بهداشتی مخصوص معلولان جسمی حرکتی، درب‌های خودکار بازشو، قفسه‌های کوتاه محروم بودند و تنها یکی از کتابخانه‌ها دارای فضای اختصاصی برای معلولان ویلچری بود [۱۶]. نتایج پژوهش ادواردز کوله و ریس^۲ که بر روی کتابخانه‌های انگلستان انجام گرفت، حاکی آن بود که بیش از نیمی از کتابخانه‌ها، دارای سرویس بهداشتی استاندارد، پارکینگ در محوطه کتابخانه بوده و در کتابخانه از علائم تصویری مناسب برای راهنمایی استفاده نموده بودند اما بیش از ۶۱ درصد کتابخانه‌ها، فاقد درب اتوماتیک بودند [۱۷].

نتیجه‌گیری

افراد کم‌توان یا معلولان و مبتلایان به اوتیسم به عنوان قشری از جامعه در جهت پیشرفت، گسترش آگاهی، زندگی بهتر و کشف استعداد‌های خود و از همه مهم‌تر ایفای نقش در جامعه، نیازمند خدمات اطلاع‌رسانی و ایجاد بسترهای ارتباطی ویژه به‌منظور ایجاد تعامل در میان هم‌نوعان خود هستند. پرورش افراد معلول یا مبتلایان به اختلال طیف درخودماندگی یا اوتیسم می‌تواند از لحاظ جسمی خسته‌کننده و از لحاظ هیجانی طاقت‌فرسا باشد. در کشورهای در حال توسعه، همچون ایران، حمایت‌های مالی و خدمات درمانی کافی برای این قشر از جامعه ارائه نمی‌شود. باید برای درمان جامع کودکان مبتلا به اختلالات طیف اوتیسم برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و طولانی‌مدت صورت بگیرد و توجه ویژه به والدین این کودکان مهم است؛ زیرا عملکرد این والدین دچار اختلال می‌شود و هزینه‌های زیادی به جامعه تحمیل می‌کند. کتابداران کتابخانه‌های عمومی می‌توانند با معرفی کتاب‌های مناسب برای معلولین و مبتلایان به طیف اوتیسم تاثیر بسزایی در پرورش و رشد و رفع نیازهای اطلاعاتی این افراد در جهت بهتر شدن و مفید زندگی کردن آنها داشته باشند. پیشنهاد تحقیقی که در این رابطه می‌توان ارائه کرد این

¹ Kavishe & Isibika

² Edwards Cole & Reece

- [۱۱]. فیض آبادی، منصوره، وزیری، اسماعیل، حسینی، سیدعلی، اکبرفهمی، نازیلا. کتابخانه دوستدار معلول: شاخص‌ها و الزامات. کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۴۰۰؛ ۲۴(۳): ۱۳۸-۱۶۹.
- [۱۲]. زندیان، فاطمه، بیات بداقی، ناهید، فرخی، فرهنگ. (۱۳۸۸). 'بررسی ساختمان و تجهیزات کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی عمومی و دانشگاهی شهر زنجان از نظر میزان انطباق با استانداردهای بین‌المللی برای معلولان جسمی-حرکتی از دیدگاه مسئولان کتابخانه‌ها'. کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۲(۴)، ۲۷۱-۲۴۹.
- [۱۳]. کمال‌الدینی، ناصر، باب‌الحوایجی، فهمیه، تاج‌الدینی، اورانوس، حریری، نجلا. (۱۴۰۰). 'پارادایم نقش کتابخانه‌های عمومی در اطلاع‌رسانی به معلولین: رویکرد کیفی'. کتابداری و اطلاع‌رسانی.
- [۱۴]. الهی، مرضیه، ولیزاده، نیما، (۱۳۹۸)، طراحی کتابخانه برای معلولین حرکتی، ششمین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در مهندسی عمران، معماری و مدیریت شهری و پنجمین نمایشگاه تخصصی انبوه‌سازان مسکن و ساختمان استان تهران.
- [15]. Baijal, A., Sattur, K., & Pimpale, V. (2019). DISABLED FRIENDLY LIBRARIES-CURRENT STATUS, DISCUSSIONS AND SUGGESTIONS, *Advance and Innovative Research*, 244. (online access).
- [16]. Kavishe, G. F., & Isibika, I. S. (2018). Provision of library services for users in wheelchairs at Ardhi University and University of Dar es Salaam Libraries, *Library Philosophy and Practice*, 2,1-13
- [17]. Edwards Cole, E., & Reece, K. (2018). *Library Accessibility Recommendations 2018*, Oxford: Oxford SU Disabilities Campaign.

Specialized Disabled People Libraries Designed for Autistic Patients

Niloofar daliri^{*1}

The purpose of this study is to identify information needs of disabled people especially those affected by Autism.

This study is performed according to library method considering literature, searching resources, reviewing websites, and databases.

Up to now, no decisive treatment determined to cure Autism. The librarians in the libraries can act like psychologists. They play significant role to elevate thinking levels, thinking growth, and meeting the information needs of these people through introducing suitable books, storytelling, showing related video clips and other activities.

Libraries specific for disabled people should have standard toilet, parking lot in the library ground, suitable commuting equipment, signs to guide the people, automatic door, patient service providers, and experts familiar to disable people behavior.

Key words: Specialized Disabled People Library, Autism, Disable People Understanding

* Corresponding Author, Tel: 09029234200, Fax: 02122431688, E-mail: n.daliri@mail.sbu.ac.ir

¹ Department of information and Epistemology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran